

26 ta' Awissu, 1998

Imhalef:-**Onor. Vincent DeGaetano LL.D.**

Il-Pulizija

versus

Joseph Coleiro

Piena - Sentenza Sospiza - Artikolu 28H

Huwa veru li l-ligi, fl-artikolu 281 (2) (c) tal-Kodiċi Kriminali, ma tippermettix li jsiru appelli minn xi direttiva taht l-artikolu 28H, izda galadarba jsir appell mill-piena ta' prigunerija, jekk l-appell jintlaqa' u l-Qorti ta' l-Appell Kriminali tbiddel dik il-piena ta' prigunerija f'piena ta' xi xorta oħra, ikun hemm lok li tinbidel anke d-direttiva taht l-artikolu 28H li hi konsegwenzjali ghal dik il-piena ta' prigunerija.

Il-Qorti:-

Rat l-imputazzjoni miġjuba mill-Pulizija Esekuttiva kontra Joseph Coleiro talli f'dawn il-Gzejjer fis-27 ta' Marzu, 1995 u fix-xhur ta' qabel, b'diversi azzjonijiet maghmula minnu fi żminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-ligi u li saru b'rizoluzzjoni wahda, bhala l-proprjetarju jew konsumatur tal-fond "Emvan" Triq il-Folklor, Qajjenza, Birżebbuġa, b'mezzi qarrieqa, ikkommetta serq ta' ilma tax-xorb mill-kanna ta' l-ilma li kienet imqabba direttament mal-main ta' l-ilma u li magħha ma kien hemmx *meter*, liema serq huwa kkwalifikat bil-mezz, hin u valur ta' sitt mija u sebgha u

sebghin lira Maltija u disgha u tmenin ċenteżmu (Lm677.89), għad-dannu tal-Korporazzjoni għas-Servizzi ta' l-Ilma;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) tat-8 ta' Ottubru, 1997 li permezz tagħha dik il-Qorti sabet lill-imsemmi Joseph Coleiro hati ta' serq kontinwat ta' ilma, aggravat biss bil-mezz, u kkundannatu għall-piena ta' sena priġunerija sospiża għal sena skond l-artikolu 28A tal-Kap. 9, kif ukoll ikkundannatu jhallas lill-Korporazzjoni għas-Servizzi ta' l-Ilma fi żmien sitt (6) xhur is-somma ta' seba' mitt lira Maltija (Lm700) liema somma giet stabbilita minn dik il-Qorti bħal kumpens u dana *ai termini* ta' l-artikolu 28H tal-Kap. 9;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemmi Joseph Coleiro minnu pprezentat fl-20 ta' Ottubu, 1997, li permezz tiegħu talab ir-riforma ta' l-imsemmija sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawża; semgħet lid-difensuri tal-partijiet; ikkunsidrat:

L-aggravji ta' l-appellant huma bażikament dawn: (1) illi għaladarba l-Ewwel Qorti eskludiet l-aggravji ossia l-kwalifiki tal-hin u tal-valur fir-rigward tas-serq ma setgħetx imbagħad tikkundannah iħallas danni, in linea ta' kumpens, fis-somma ta' Lm700; (2) illi ma kien hemm ebda prova illi effettivament sar serq ta' ilma; u wisq anqs għalhekk kien hemm prova ta' l-ammont ta' ilma misruq; (3) li ma kien hemm ebda prova tan-natura kontinwata tar-reat; u (4) li l-piena kienet eċċessiva;

L-appellant għandu raġun in parti biss. Huwa veru li l-valur ta' l-ilma misruq qatt ma gie determinat ossai kkwantifikat skond il-liġi, u ċertament għalhekk l-Ewwel Qorti ma kinitx ġustifikata li tordna l-hlas ta' kumpens f'ammont ta' seba' mitt lira. Huwa veru li l-liġi, fl-artikolu 28 (2) (ċ) tal-Kodiċi

Kriminali, ma tippermettix li jsiru appelli minn xi direttiva taht l-artikolu 28H, izda galadarba qed isir appell ukoll mill-piena ta' prigunerija, jekk f'dan ir-rigward l-appell jintlaqa' u din il-Qorti tbiddel dik il-piena ta' prigunerija f'piena ta' xi xorta oħra, ikun hemm lok li tinbidel anke d-direttiva taht l-artikolu 28H li hi konsegwenzjali ghal dik il-piena ta' prigunerija;

L-appellant jammetti li hu ghamel il-komunikazzjoni, bi ksur tal-ligi, bl-iskop li jiehu l-ilma sabiex il-haddiem li kien qabbad ikun jista' jkompli jagħmel xi xogħol ta' kostruzzjoni. Infatti, meta xehed fis-27 ta' Marzu, 1995, quddiem il-perit tekniku Philip Zammit hu qal hekk:

"Il-plug li kien qed isodd din il-fergħa nehhejtu jien stess. Din il-fergħa (kanna ta' l-ilma), kienet preparata biex magħha jiġi stallat il-meter ta' l-ilma tal-flat t'isfel. Ghamilt din il-komunikazzjoni peress li kelli bżonn xi ilma biex inkompli bix-xogħol tat-taraġ ta' dawn il-flats. Fil-fatt din il-komunikazzjoni ghamiltha dalghodu stess. Ghandi ngħid li l-ilma li gie kkunsmat minn din il-komunikazzjoni direkte kien ftit u fil-fatt gie użat biex isir it-tajn halli jiġi livellat it-taraġ li jagħti għal dawn iż-żewġ flats" (sottolinear tal-Qorti);

Minn din l-ammissjoni ta' l-appellant jirriżulta għalhekk is-serq, anke jekk f'ammont żgħir, ta' ilma. Il-prosekuzzjoni ma gābet ebda prova li din il-komunikazzjoni kienet hemmhekk f'xi granet oħra, jew li ttiehed ilma f'xi granet oħra. Għahekk il-provi kienu jwasslu għal serq ta' ilma, ikkwalifikat bil-mezz (artikolu 264 (1), Kap. 9), izda mingħajr il-kwalifika tar-reat kontinwat (artikolu 18, Kap. 9);

Kwantu għall-piena, din il-Qorti hi tal-fehma li, tenut kont tat-tenwitā tas-serq kif ukoll tal-fatt li l-appellant mill-ewwel ammetta dak li kien għamel u wara li rat il-fedina penali nadifa

ta' l-istess appellant - ċirkostanzi kollha, dawn li jimmilitaw favur l-applikazzjoni ta' l-artikolu 21 tal-Kodiċi Kriminali - tkun fiċ-ċirkostanzi aktar opportuna l-piena pekunjarja milli dik ta' prigunerija;

Ghall-motivi premissi din il-Qorti tirrifirma s-sentenza appellata billi: (1) thassarha u tirrevokaha f'dik il-parti fejn sabet l-element ta' reat kontinwat fir-reat tas-serq ikkwalifikat bil-mezz, u ghalhekk qed tiddikjara lill-appellant hati biss ta' serq ikkwalifikat bil-mezz b'dan ukoll li l-valur tal-ħaġa misruq ma kinitx ta' aktar minn għaxar liri (artikolu 278 (4), Kap. 9); (2) thassarha u tirrevokaha ukoll f'dik il-parti fejn ikkundannatu għall-piena ta' sena prigunerija sospiża għal sena, kif ukoll fejn ordnatlu jhallas Lm700 bhala kumpens lill-Korporazzjoni għas-Servizzi ta' l-Ilma, u minflok dik il-piena u dak il-kumpens, u b'applikazzjoni ta' l-artikolu 21 tal-Kodiċi Kriminali, tikkundannah multa ta' mitejn u hamsin lira (Lm250) pagabbli minnufih jew altrimenti konvertibbli f'hamsin (50) ġurnata prigunerija; u (3) tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija, ċjoè inkwantu ma sabetx l-aggravji tal-hin u tal-valur fir-rigward tas-serq.
